

is, könnyen akadna, ha, csak pár énekben is, «megüldöznénk minden zugot». Ideje azonban hogy végét vessük a meddő lajstromozásnak; utoljára csak egy hibát legyen szabad felróni még, mely rhythmus-érzékünket egész fordítás szerte kinpadra feszíté. Értjük az oly sorokat honnan a függőben maradt értelem a következő sorba nyúlik át: a vers, mint La Harpe találóan mondja, orrára bukik.¹⁾ Ime, egy díszpéldány:

A derék okos pap válaszolt e szókra,
 Ő a város dísze, bár a *férfikorba*
 Alig lépett ifjú, de már a *világot*
 S híveit ismerte; lelke fényt, *világot*
 A szent ígéktől nyert stb. (18).

És ilyen akármennyi! Valóban, nem ajánlhatjuk eléggé Hege-düs úrnak Arany verstani írásait; mert elhiszszük ugyan, hogy, mint «szerény tanítvány, tiszta szívből áldozott a mester szellemének;» de, prózáilag szólva, arról meg vagyunk győződve hogy fordításhoz, verseléshez annyit ért, mint hajdú bizonyos mesterséghez. Szerény tanítványt — azt, igenis, szeret a mester; de áldozatot csak azért «fogadja szívesen», ki nemcsak szerény: hivatott és avatott is. Az olyanét ki, *szerény* létére, oldatlan sarukkal tapossa a remek mű szentelt csarnokát, ki annyi kincs-érő gondolat és forma helyén hitvány rongyokat dob a közönség elé — az olyanét «szívesen fogadni» annyi volna mint örvendeni saját feláldoztatásán; mert hisz az áldozat ő, a mester maga. Nem tudjuk mit érezne Goethe, ha e fordítást olvashatná; nem visszadöbbszentené e? mint Vörösmartyt Zalánnak egy németre fordított töredéke, s olvastára nem úgy fakadna-e ki, mint a magyar költő: «Nyomorult munka, elijeszt magamtól.»

HÄHN ADOLF.

Aulus Persius Flaccus és Sulpicia Satirái. Fordította Dr. Barna Ignác, a M. T. Akadémia lev. tagja. Budapest, 1881. Pesti Könyvnyomda-Részvény-Társaság. 8-adrét 91. l.

Nagyérdemű fordítónk ezen legújabbán megjelent műve minden tekintetben méltó utódja eddigi fordításainak, sőt véleményünk szerint amazoknál még magasabban is áll, ha nem is mint fordítás, de mint irodalmi mű. A fordítás mesterségében ugyanis Barnának alig lehetett magasabbra jutni, a tökély oly magas fokán állottak már

¹⁾ E hibát a francia verstan «enjanbement» néven ismeri. V. ö. Arany János Prózai Dolgozatai 44—45. ll.

eddig fordításai is, de igenis haladást tüntetnek fel a tökéletesen megfelelő és az általánosabban ismeretes mythologiai adatok fejtegetését mellőző jegyzetek, a fordítás alapjául fektetett szöveg (a Nisard-féle 1869-ből) eléggé modern, és aztán egy fordítása sem birt oly alapos és szépen írt irodalomtörténeti bevezetéssel, mint a milyen eme legújabb művének a stoicismusról szóló fejezete és fordítónak «A rómaiak satirájáról és satiráíróikról» szóló és e műve élén újból lenyomatott akadémiai értekezése. A fordítás, mint mondtuk minden tekintetben kitűnő, a mi Persius-fordításnál ugyancsak sokat mond, és csak ritkán akad az ember olyan kifejezésekre mint Trojádai (p. 43 Troiades), áhítattal (vv—v p. 51), bal-oldalodon (= corp. 53) A hány fő, ugyanannyi az arcz, ugyanannyi az ízlés (p. 63. Mille hominum specieset rerum discolorus). Az az egy hibán, mely a jegyzetekben előfordúl, hogy t. i. Melicertes tengeri isten *Juno* fia (olv. Jno), csak sajtóhiba, és az irodalomtörténeti bevezetésben is legfőlebb egy dolgot nélkülöz a szakember, annak felemlítését ugyanis, hogy a Sulpiciának tulajdonított satíra alkalmasint valamely XV. századbeli humanistának a műve.

Csak egy főhibája van a műnek. Az, hogy Barna csak kevés példányban kézirat gyanánt bocsátotta sajtó alá, kedveskedésül barátainak és tiszteltjeinek — mint az utószóban mondja. Pedig Barnának ezen műve sokkal inkább megérdemelné, hogy minél szélesebb körökben terjedjen el, mint a legtöbb olyan czikk és munka, mely a legújabb időkben a classicus ó-kor irodalmát közönségünkkel megismertetni akarta.

DR. ÁBEL JENŐ.

ANAKREONI DALOK.

(20) Bájital.

Édes, Anakreon dala,
 Édes a Sapphoé is.
 Harmadikúl vegyítsetek
 Pindári dalt közéjük.
 Úgy hiszem, ezt a bájitalt
 Még maga Bacchus isten,
 S a gyönyörű Paphié s Eros
 Mind örömet meginná.